

Školní vzdělávací program pro školní družinu

Dokument vstupuje v platnost dnem 1. 9. 2016

RNDr. Věra Havelková, ředitelka školy
Simona Havrlantová, vychovatelka ŠD

**Tady všechno začíná!
Už se, děti, těšíme!
Družinka se otvírá,
co se tady dozvíme?**

**Když přijdeme ze školy,
zvládnem tyhle úkoly?
Nebudeme se nic bát:
budeme si často hrát,
nezapomeneme si i smát,
nové věci poznávat...**

Identifikační údaje školy

Název školy, sídlo:	Základní škola a Mateřská škola Ostrava- Krásné Pole, Družební 336, příspěvková organizace PSČ 725 26
IČ:	710 05 081
DIČ:	CZ 710 05 081
Právní forma:	Příspěvková organizace
Identifikátor zařízení:	600 144 909
Zřizovatel školy:	Statutární město Ostrava, městský obvod Krásné Pole Družební, PSČ 725 26
Právní forma:	Obec
IČ:	00845451
Ředitelka školy:	RNDr. Věra Havelková, Krásnopolská 149 Ostrava- Krásné Pole, PSČ 725 26
Telefon: Telefon ŠD:	59 694 20 94, 59 696 04 06
E-mail:	zskrasnepole@seznam.cz
Web:	www.zskrasnepole.cz
Fax:	59 694 20 94

Úvod

Děti vnímají svět kolem sebe a začínají se v něm orientovat. Poznávají sebe, přírodu, všímají si vztahů mezi lidmi, chtějí poznávat a tvořit. Při řešení hravých úkolů, jejich dokončování a obměňování pociťují radost. Ta je prvním krůčkem k úspěchu. Touží po něm každý, kdo pracuje s dětmi. Úspěch znamená vidět rozzářené oči, úsměv na tváři, slyšet veselé a hlasité povzbuzování, tleskání, pískání. Úspěch je obrovská odměna, které můžeme dosáhnout jen tehdy, když budeme dětem nablízku, budeme s nimi rozmlouvat, naslouchat jim a vnímat to, co nám sdělují slovy, mimikou, gesty i pohledem.

Základním prostředkem ve školní družině je hra, která přináší kladné emoce a navozuje nové zážitky. Hravost, dobrovolnost, postup od jednoduchého ke složitějšímu – to jsou některé základní body, které budeme v zábavné formě nabízet.

Charakteristika školní družiny

Školní družina je místo pro:

- zájmové vyžití dětí
- regeneraci sil dětí po vyučování
- rozvíjení tvořivosti
- posilování sebevědomí
- radost
- komunikaci vychovatelek a rodičů / poskytování informací o akcích apod. /

Školní družina je umístěna v budově školy základní školy, která je spádovou školou pro Krásné Pole, je dostupná autobusem i tramvají.

Školu navštěvuje přes 200 žáků a kapacita družiny je určena pro 88 dětí, družina má tři oddělení. Dvě oddělení se nacházejí v prvním patře, třetí je umístěno ve třídě v průchozí chodbě do tělocvičny. Dvě oddělení jsou velmi dobře vybavená /herní koutek, nábytek, pomůcky, hry, časopisy, hračky/, děti z třetího oddělení si potřeby pro svou činnost přenášejí. Družina využívá tělocvičnu, počítačovou učebnu, kuchyňku a pro pobyt venku je k dispozici dětské a přírodní hřiště. Nedaleký les umožňuje vycházky i tam.

O děti se starají tři vychovatelky, z toho jedna na poloviční úvazek.

Personální a pedagogické zajištění

Vychovatelky splňují požadavky na předepsanou odbornou způsobilost, mají zájem o svůj odborný růst, soustavně se dále vzdělávají, jednají v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami výchovně vzdělávací činnosti ve školní družině.

Co nabízí naše školní družina – cíle

- Chceme, aby prostor školní družiny byl pro všechny příjemný a napomáhal vytvářet vhodné klima. Vedeme žáky k tvořivosti a rozvíjíme jejich pozitivní vnímání světa.
- Zájmové vzdělávání formou zájmových, vzdělávacích a spontánních činností, odpočinku a relaxací, výchovou, hrou učením, individuální prací a motivačním projektem.
- U žáků podporujeme citlivé vztahy k lidem, k přírodě, učíme je chránit si své zdraví, vedeme je k otevřené komunikaci, rozvíjíme schopnost spolupracovat a respektovat druhého, respektujeme individuální schopnosti a dovednosti žáků.
- Úkolem naší práce je položit základy ke klíčovým kompetencím neboli schopnostem umět trávit volný čas, řešit problémy, komunikovat, učit se, „pracovat“ atd. Od 1. třídy rozvíjíme u žáků jejich schopnosti rozhodování, hodnocení a sebehodnocení.
- Vedeme žáky k toleranci, ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učíme je žít společně s ostatními lidmi a respektovat jeden druhého.
- Klademe důraz na prevenci patologických jevů.
- Umožňujeme odpočinkové činnosti (aktivní i klidové) a přípravu na vyučování.

Snažíme se o vytvoření osobnosti dítěte jedinečné, co nejvíce samostatné, sebevědomé, sebejisté, s vlastním rozumem, schopné dívat se kolem sebe, uvažovat, tvořivě přemýšlet a jednat. Chceme, aby děti byly přizpůsobivé, odvážné a zodpovědné, ochotné přijímat, ale také dávat, schopné se dále rozvíjet, učit se všemu, co budou v životě potřebovat, aktivně čelit problémům.

Školní družina organizuje pravidelnou činnost oddělení a případně zájmových útvarů, spolupořádá příležitostné akce a v průběhu dne nabízí spontánní aktivity. Družina umožňuje žákům i odpočinek a přípravu na vyučování.

Základním prostředkem činnosti školní družiny je hra založená na zážitku účastníků, která obohacuje jejich sebepoznání, rozšiřuje vědomosti a dovednosti a navozuje kladné emoce. Strategii pedagogické práce je respektování požadavků pedagogiky volného času.

Návaznost na Školní vzdělávací program základní vzdělávání

Jednou z kapitol ŠVP pro ZV je kapitola **Člověk a jeho svět**, kterou se ve struktuře plánu nejvíce inspirujeme. Cíle tohoto tematického okruhu jsou podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání formulovány takto: „Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti; utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami, jevy a složitějšími ději. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, chápat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.“

Oblast **Člověk a jeho svět** se člení do dalších pěti tematických okruhů.

1. Místo, kde žijeme
2. Lidé kolem nás
3. Lidé a čas
4. Rozmanitost přírody
5. Člověk a jeho zdraví

Pro jednotlivé náměty využíváme osvědčené a vyzkoušené typy her, besedy, experimenty, samostatné práce, skupinové práce, dramatizace, didaktické hry, rozhovory, exkurze, projekty, soutěže, příklady výtvarné činnosti apod. Snažíme se, aby základem pedagogické práce v družině byla především hra.

Jednotlivé vzdělávací cíle jsou slučovány do rozvíjených kompetencí, které vybavují žáky činnostně zaměřenými a prakticky využitelnými dovednostmi. Prostřednictvím volnočasových aktivit jsou posilovány a rozvíjeny tyto kompetence:

1. Kompetence k učení

Učí se s chutí, práci dokončí, klade si otázky, hledá na ně odpověď, získané vědomosti dává do souvislostí, uplatňuje v praktických situacích a dalším učení.

2. Kompetence k řešení problémů

Všímá si dění okolo, snaží se řešit situace, při jejich řešení užívá logické, matematické, empirické postupy, chápe, že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli. Započaté činnosti dokončuje.

3. Kompetence komunikativní

Ovládá řeč, vyjadřuje sdělení, myšlenky, otázky, odpovědi vhodně formulovanými větami, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, kultivovaně.

4. Kompetence sociální a interpersonální

Samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu, spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídit – přijmout kompromis, respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.

5. Kompetence občanské

Učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem, uvědomuje si práva svá i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (přírodní i společenské), dbá na své osobní zdraví i druhých.

6. Kompetence k trávení volného času

Orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku volného času.

Pravidla pro vnitřní evaluaci a hodnocení

Vnitřní evaluace a hodnocení probíhá na úrovni družiny. Provádí je vychovatelka. Analyzuje a vyhodnocuje podmínky i výsledky výchovně vzdělávacího procesu, hodnotí, nakolik jsou naplňovány výchovně vzdělávací cíle. Sleduje individuální rozvoj žáků, jejich individuální pokroky ve výchovně vzdělávacím procesu.

Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami bude podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při jejich začleňování do volnočasových aktivit věnována průběžná zvláštní pozornost. Na podmínkách pro žáky se SVP budeme spolupracovat s rodiči, odbornými pracovišti. Vychovatelky mají možnost konzultace se speciálním pedagogem, využívat speciální učební pomůcky. V případě potřeby je úvazek asistenta pedagoga rozdělen i na asistovanou péči pro potřeby zájmového vzdělávání. Pro rozvoj talentovaných jedinců bude nabízet školní družina další doplňkové aktivity v oblasti jejich zájmu.

Provoz školní družiny

Čas	Pondělí - pátek
6,30 – 7,45	Ranní družina
11,40 – 14,00	Oběd, odpočinkové a rekreační činnosti Společenské hry, stavebnice, hračky Pracovně technické, výtvarné, literární, hudební činnosti
14,00 – 15,00	Pobyt venku, tělocvičňe
15.00 – 17,00	Příprava na vyučování, didaktické hry, individuální činnost dle výběru dětí

V době vedlejších a hlavních prázdnin je možné po dohodě se zřizovatelem chod družiny přerušit.

Pokud dojde během vyučování z různých důvodů k přerušení výuky mohou být žáci prvního stupně dočasně umístěni do prostor školní družiny.

Oddělení se v odpoledních hodinách spojují.

Sledování televize / video, přehrávač / slouží pouze jako doplněk rozšíření poznatků k řízené činnosti.

Práce u PC - nepravidelně a pouze v omezeném čase v jednom sledu - 1.,2. třída max. 30 minut, 3.,4. třída max. 40 minut.

Pobyt venku může být omezen nebo zcela vynechán při mimořádně nepříznivých klimatických podmínkách a smogové situaci, naopak v letních měsících se pobyt prodlužuje.

Bezpečnost ve školní družině

- Po ukončení vyučování v 11,40 h nebo 12,35h, předávají paní učitelky žáky paní vychovatelce na dolním respiriu.
- Ve školní družině jsou žáci poučeni o bezpečném chování během všech činností.
- Žáci nesmí po chodbách běhat, klouzat po zábradlí. Na WC přecházejí klidnou chůzí a samostatně.
- Do školní jídelny jdou vždy pod dozorem paní vychovatelky. Dodržují zásady správného stolování.
- Při pobytu venku musí být žáci neustále pod dohledem paní vychovatelky. Nesbírají a nesahají na neznámé a ostré předměty.
- Pokud družina cestuje dopravními prostředky, jsou žáci předem poučeni o bezpečném chování na silnicích a v dopravních prostředcích.
- V případě náhlého onemocnění žáka jsou rodiče informováni okamžitě.
- Při úrazu je žákovi poskytnuta první pomoc a úraz se zapisuje do knihy úrazů.

Výchovné a vzdělávací oblasti

Zapamatujeme si:

- 10 % toho, co slyšíme
- 15 % toho, co vidíme
- 20 % toho, co současně slyšíme i vidíme
- 40 % toho, o čem diskutujeme
- 80 % toho, co přímo zažijeme nebo děláme
- 90 % toho, co se pokoušíme naučit druhé

Září

Škola (Místo, kde žijeme) - Naše škola není bludiště

Procházíme školou a představujeme si, že je bludištěm, v němž se orientujeme. Procházíme celou školní budovou, jídelnou a seznamujeme se se všemi místy.	1, 2, 6
Pátráme, co skrývají odborné pracovny a kabinety naší školy. Uvidíme v některých i zajímavý pokus?	1,4
Pojďte se seznámit. Hrajeme seznamovací hry	3, 4
Zjišťujeme, kdo všechno v naší škole pracuje (setkáváme se s nepedagogickými zaměstnanci naší školy)	1, 3
Zamýšlíme se nad tím, co je v naší škole hezké, a co bychom rádi změnili	1, 6
Zdobíme školní družinu, vymýšlíme a kreslíme logo družiny	1, 6

Za humny (Místo, kde žijeme) – Výlety do blízkého okolí

Kreslíme plánek nejbližšího okolí. Na plánek společně hledáme známá místa a Označujeme je symboly, které je budou dobře charakterizovat.	2, 3, 5
Vybíráme si blízké místo, na které dojdeme podle našeho plánu, hledáme nejkratší (nejvýhodnější) cestu.	1, 2, 3

Rodina (Lidé kolem nás) – Vizitka naší rodiny

Představuje členy naší rodiny	3, 4
Představujeme povolání našich rodičů, pantomimicky je předvádíme a kreslíme	3, 4

Svátky a oslavy (Lidé kolem nás) – Každý den má někdo svátek

Seznamujeme se se jmény v kalendáři a zapíšeme si všechny spolužáky, kteří budou mít v tomto školním roce svátek, popř. narozeniny, abychom jim mohli blahopřát	1, 4, 5
---	---------

Jak se správně chovat (Lidé kolem nás) – Známe kouzelná slovíčka

Povídáme si o „kouzelných“ slovech („děkuji“, „prosím“, „omlouvám se“) a jejich významu, vymýšlíme si drobné příběhy, v nichž tato slovíčka hrají významnou roli	1, 2, 3
Hrajeme scénky s kouzelnými slovíčky (a bez nich)	1, 2, 3
Hrajeme si a učíme se správně zdravít, podat ruku, požádat o něco, poděkovat, zeptat se, zda je volné místo ve vlaku apod.	3, 4

Jak se správně chovat (Lidé kolem nás) – V naší jídelně

Při stolování dodržujeme základní hygienické návyky a hodnotíme vzájemně naše chování u stolu	2, 5
Dodržování zásad správného stolování procvičujeme denně ve školní jídelně	1, 3

Náš denní režim (Lidé a čas) – Co vše stihneme během dne

Vyprávíme si o zásadách pravidelného denního režimu, učíme se rozlišovat povinnosti a zábavu	1, 2, 3, 6
Představujeme si, co by se stalo, kdyby přestal fungovat čas – jak by jezdily vlaky, jak by vysílala TV, jak by se učilo ve škole bez rozvrhu apod. Vymýšlíme modelové situace	1, 2, 3, 6

Náš denní režim (Lidé a čas) – Jak jsme prožili včerejší den

Vypravujeme drobné příběhy, v nichž se střídají příjemné i nepříjemné události	2, 3, 4
Besedujeme na téma Jak jsem trávil víkend, malujeme, co jsme zažili, navrhujeme jiný program pro další víkendy	2-6

Příroda okolo nás (Rozmanitost přírody) – Stavíme z přírodnin

Při vycházkách do lesa upevňujeme pravidla chování v přírodě, sbíráme plody a zhotovujeme z nich drobné šperky apod.	3, 5, 6
Obtiskujeme listy – využíváme různé techniky pro výtvarné činnosti	1, 2, 6

Roční období (Rozmanitost přírody)- Příroda a my- náměty pro všechna roční období

Besedujeme o ročních obdobích – sledujeme změny v přírodě, život zvířat, vztahy mezi zvířaty	1,2
Čteme si přírodě a jejich proměnách	1, 3
Učíme se písničky a básničky s přírodní tematikou	1, 3, 5
Zpíváme známé písničky o zvířatech a rostlinách, počasí apod. Pokoušíme se o jejich jednoduchý pohybový doprovod	1, 3
Dramatizujeme jednoduché pohádky se zvířecími hrdiny	1, 3

Na vycházkách pozorujeme změny v přírodě a malujeme je	1, 3
Na vycházkách pozorujeme a poznáváme živočichy, rostliny z obrázků, vědomosti procvičujeme při didaktických hrách	1, 2

Pečujeme o své zdraví, co nám prospívá, co škodí (Člověk a jeho zdraví) – Naše tělo – kouzla pro zdraví

Vyprávíme si o otužování a zdravém životním stylu	1, 3
---	------

Chodíme ven každý den (Člověk a jeho zdraví) – Každodenní pobyt venku

Denně chodíme do přírody, na školní hřiště apod.	5, 6
Každý měsíc se naučíme novou hru	6
Pořádáme jednoduché soutěže s míčem či se švihadlem (hrajeme tzv. školku)	6
Po organizovaných závodivých a sportovních hrách relaxujeme při spontánních hrách (individuálně i ve skupinách)	6

Říjen

Škola (Místo, kde žijeme) – Cesta do školy

Povídáme si o cestě do školy a domů. Ptáme se na bezpečnost cesty každého z nás do školy	1, 2, 4
Zajímáme se o dopravní značky v našem okolí – procházíme ulicemi, určujeme značky a jejich význam (o čem nás informují, co nám nařizují, co nám dovolují)	1, 2, 6
Hledáme smysl dopravního značení, např. přechodů (zeber) na ulicích, semaforů na křižovatkách apod. Při vycházce sledujeme dodržování pravidel silničního provozu na těchto místech a uvědomujeme si příčiny dopravních nehod	1, 3, 5

Naše obec, naše město (Místo, kde žijeme) – Obec, v níž žijeme

Na vycházkách hledáme zajímavosti naší obce (budovy, stromy, sochy, pomníky, vodní toky, nápisy na sídlech, institucích, dominanty)	1, 2, 5, 6
Stavíme naše město z kostek	2, 4, 5

Za humny (Místo, kde žijeme) - Cestou necestou

Učíme se určovat světové strany, používáme k tomu různé postupy	2, 6
---	------

Rodina (Lidé kolem nás) – Do rodiny patří také dědeček a babička

Povídáme si o našich prarodičích	3, 4
Čteme z knížek, v nichž se vypráví o životě prarodičů, hledáme písničky s tímto tématem a zpíváme je, ptáme se, kde a jak žijí naše babičky a dědečkové	2, 6
Představujeme povolání našich prarodičů, hrajeme si na zaměstnání (řemesla) předvádíme je v malých scénkách	3, 4

Kamarádi (Lidé kolem nás) – Nejsme všichni stejní, cvičme naše smysly

Uvědomujeme si, v čem a jak jsou znevýhodněni někteří lidé (psychicky, těles.)	3, 5
Zkoušíme se dorozumět jen odezíráním, abychom se vcítili do situace neslyšících lidí	4, 5
Představujeme si pocity nevidomého člověka (máme zavázané oči a ostatní nás „navigují“, kudy máme jít, se zavřenými očima hádáme, odkud se ozývá zvuk)	3, 4, 5
Ve dvojicích zkoušíme role nevidomého a jeho průvodce	1, 6

Jak se správně chovat (Lidé kolem nás) – Člověk mezi lidmi

Z knih o společenském chování a ve scénkách si cvičíme etiketu	1, 2, 4
Povídáme si, čím můžeme druhého potěšit – dárkem, pochvalou, chováním, úsměvem. Denně si uvědomujeme, že se máme chovat slušně a laskavě	1 - 6
Hrajeme si na vyřizování drobných vzkazů, vstupování do úředních místností, hodnotíme naše chování ve školní jídelně	2, 3, 4

Náš denní režim (Lidé a čas) – Jak jsme prožili uplynulý den, víkend

Viz září, platí celý školní rok	
---------------------------------	--

Náš denní režim (Lidé a čas) – Kdy se nejlépe připravíme do školy

Využíváme hry, při nichž si cvičíme paměť, pozornost, postřeh, soustředěnost a tvořivé myšlení	1, 3
Vzájemně si sdělujeme, které předměty máme nejraději, besedujeme nad důvody této oblíbenosti	1, 3

Náš denní režim (Lidé a čas) – Co jsme dělali v našem volném čase

Vzpomeneme si ještě na prázdniny a povídáme si s odstupem času, kde se nám nejvíce líbilo, kam se chceme vydat příští rok a proč	1, 2, 6
--	---------

Jak se mění věci, budovy, obec (Lidé a čas) – Změny města, vesnice

Přečteme si společně o významné události v životě vesnice z kroniky	1, 4, 5
---	---------

Příroda okolo nás – rostliny, živočichové (Rozmanitost přírody) – Jak se mění „náš“ strom

Kreslíme určitý strom (květiny, krajinu) v jednotlivých ročních obdobích	2, 6
Pomocí obrázků porovnáváme, jak se v jednotlivých ročních obdobích příroda mění	1, 6
Využíváme listy a plody vybraného stromu pro koláže	1, 2, 3

Roční období (Rozmanitost přírody) – Příroda a my- viz září
Roční období (Rozmanitost přírody) – Podzim

Soutěžíme v poznávání ovoce a zeleniny podle hmatu, chuti, vůně	1, 3
---	------

Počasí (Rozmanitost přírody) – Pranostika na každý den – viz září, platí celý rok

Pečujeme o své zdraví, co nám prospívá, co škodí (Člověk a jeho zdraví) – Čistota půl zdraví

Kontrolujeme běžnou denní hygienu (čistotu rukou, kapesníky...) čistotu oděvu a jeho vhodnost. (v průběhu celého roku)	3, 5, 6
Besedujeme o osobní hygieně a jejím významu	1, 4, 5
Ujasňujeme si hygienické zásady při kašli, kýchání, použití WC, stolování atd., upozorňujeme se vzájemně na prohřešky proti těmto zásadám	1, 2, 3

Chodíme ven každý den (Člověk a jeho zdraví) – Každodenní pobyt venku- viz září, platí celý rok

Listopad

Náš domov (Místo, kde žijeme) - U nás doma

Vyprávíme si o životě naší rodiny	3, 4, 5
Kreslíme a malujeme, jak trávíme s rodiči náš společný volný čas	4, 6

Škola (Místo, kde žijeme) – Škola stánek vzdělání

Čteme na pokračování, ptáme se, dáváme si hádanky, domýšlíme konce kapitol, vedeme fiktivní rozhovory s hrdiny atd.	2, 3
---	------

Naše obec, naše město (Místo, kde žijeme) – Jak žijeme

Na vycházkách si povídáme o tom, kde v naší vesnici pracují a co dělají policisté, hasiči, knihovnice, zemědělci, prodavači, lékaři, zdravotní sestry,	
--	--

řidiči, zedníci, popeláři atd.	1, 2, 6
Kreslíme, čím bychom chtěli být	1, 3

Tradice naší obce (Místo, kde žijeme) – Jak bylo dříve

Čteme si, posloucháme pověsti našeho regionu. Besedujeme o historii vesnice	1, 3
---	------

Kamarádi (Lidé kolem nás) – Mí kamarádi

Sestavujeme CHARTU družiny – pravidla soužití, žebříčky hodnot...	2, 4, 5
Besedujeme o našem teritoriu: místo po mé pravici je volné, byl bych rád, aby tam seděl(a) ..., protože.....	2, 3, 4
Při hře zjišťujeme, jak se známe (poznáváme kamaráda po hlase nebo po hmatu, máme-li zavázané oči?)	1, 3, 5

Kamarádi (Lidé kolem nás) – Nejsme všichni stejní, cvičme naše smysly

Cvičíme hmat (poslepu určujeme předměty, které jsme předtím vložili do krabice)	2, 3, 4
Zkoušíme malovat ústy, jak to musí dělat někteří tělesně postižení lidé	4, 6
Orientujeme se v prostoru – zkoušíme na hřišti dojít poslepu k cíli	2, 4, 5

Jak se správně chovat (Lidé kolem nás) – Řekni to i beze slov

Vyprávíme si o využití lidského těla k neverbální komunikaci, pracujeme s gesty	2, 3, 4, 5
Pantomimicky předvádíme povolání, sporty, pocity	2, 3, 5, 6
Pantomimicky vyjadřujeme děje či situace ze známých pohádek	2, 3, 5, 6

Jak se správně chovat (Lidé kolem nás) – V naší jídelně- viz září, platí celý rok

Náš denní režim (Lidé a čas) – Měření času

Kreslíme různá měřidla času	1, 5
Vyrábíme si z papíru vlastní papírové hodiny s pohyblivými ručičkami. Využíváme je pro určování a odhadování času	2, 3, 6

Jak se mění lidé (Lidé a čas) – Když jsme byli malí

Besedujeme o tom, co může člověk v jednotlivých věkových obdobích zažít a naučit se	1, 2, 3
Vyprávíme si nejzajímavější příhody z našeho raného dětství a malujeme je	1, 3, 5

Jak se mění věci, budovy, obec (Lidé a čas) – Z čeho se učili naši rodiče

Prohlížíme si staré školní fotografie, které jsme našli v knihách nebo v domácím albu	1, 3, 4
---	---------

Příroda okolo nás (Rozmanitost přírody) – Práva zvířat

Besedujeme o právech každého živočicha na život. Vyprávíme si o útulcích pro zvířata	2, 3, 5
Jdeme na vycházku do lesa a snažíme se chovat tiše, nerušit zvířata	3, 5

Roční období (Rozmanitost přírody) – Týden, měsíc, rok- plátno pro celý rok

Vyrábíme koláže charakterizující jednotlivé měsíce (roční období)	1, 2, 3
Dramatizujeme pohádku O dvanácti měsíčkách – připravíme masky pro jednotlivé měsíce	1, 2, 3, 4

Chráníme si své životní prostředí (Rozmanitost přírody) – Co do přírody nepatří

Besedujeme o tom, jak člověk škodí, nebo prospívá lesu	1, 4, 5
Odpovídáme v kvízu na téma Co do lesa nepatří	1, 2, 5
Při vycházce do přírody si všímáme všeho, čím ji poškozují činnost člověka	4, 6

Poznáváme své tělo (Člověk a jeho zdraví) – Já – my

Z encyklopedií se seznámíme se zajímavostmi o lidském těle a jeho funkcích	1, 2, 3
Na arch balicího papíru obkreslujeme postavu jednoho z nás a do obrysu dokreslujeme nejdůležitější tělesné orgány	3, 4, 5
Soutěžíme v kvízu na téma Mé tělo a jak ho znám	1, 2, 3
Hrajeme hru Hlava, koleno, ruce, pata	1, 6

Pečujeme o své zdraví, co nám prospívá, co škodí (Člověk a jeho zdraví) – U lékaře

Čteme a vyprávíme si o tom, jak předcházet úrazům, co se nám může stát při koupání, při jízdě na kole atd.	1, 3
Vyprávíme si své zážitky z pobytu v nemocnici nebo u lékaře. Vytváříme si správný názor na lékaře jako na pomocníka při udržování našeho zdraví	1, 4
Hrajeme si na lékaře a na pacienta. Nebojíme se návštěvy ordinace	2, 3

Prosinec

Naše obec, naše město (Místo, kde žijeme) – Návštěvníci

Seznámíme se s prací obecního úřadu - exkurze	1, 2, 3
Prohlížíme si obřadní síň.	
Seznamujeme se s posláním pošty, knihovny, lékárny, nákupního střediska, spořitelny apod. Všechna tato místa postupně navštěvujeme a popřípadě i vyzkoušíme služby těchto institucí	1, 3, 5

Svátky a oslavy (Lidé kolem nás) – Čas adventní

Vnímáme začínající atmosféru vánoc, čteme si v knížkách o vánocích, vyprávíme si o smyslu adventní doby	2, 3
Vyrábíme Mikuláše, čerty, anděly	3, 4
Připravujeme si dárky pro rodinu na vánoce, popř. na vánoční jarmark (už v listopadu), zdobíme třídu atd.	3, 6

Svátky a oslavy (Lidé kolem nás) – Kouzelný čas vánoc

Vyprávíme si o vánočních zvycích, které se zachovaly dodnes, zvláště o těch, které dodržujeme v naší rodině	1, 3
Učíme se koledy	1, 6
Na vycházkách pozorujeme výzdobu ulic, obchodů, domů	3, 4
Vyrábíme vánoční ozdoby z papíru, ze slámy, šišek, ořechových skořápek a jiných přírodnin	1, 2, 6
Pečeme a zdobíme perníčky, vyrábíme figurky z vizovického těsta	1, 6
Naši třídu si zdobíme vánočními motivy	6
Vyrábíme přáníčka k Vánocům a jmenovky k dárkům	4, 6

Tradice naší obce (Místo, kde žijeme) – Tradiční místní slavnost

Zapojujeme se podle našich možností do místních slavností	3, 4, 5, 6
---	------------

Jak se správně chovat (Lidé kolem nás) – Mluvíme správně? - celý rok

Cvičíme si jazyk (jazykolamy, dechová cvičení)	1, 3, 5
Pomocí říkadel a básniček cvičíme rytmus a melodii jazyka	1, 3, 5
Vyprávíme si pohádky a příběhy ze života	3, 5, 6
Dramatizujeme jednoduché pohádky a příběhy a pak je předvádíme	1, 2, 6

Jak se mění věci, budovy, obec (Lidé a čas) – Jak pomáhaly děti dříve, jak dnes

Povídáme si o tom, jak pomáháme doma, vyprávíme drobné humorné příběhy nebo hrajeme scénky s touto tematikou	3, 4, 6
--	---------

Roční období (Rozmanitosti přírody) – Zima

Pomáháme zvířátkům a ptákům přežít zimu	3, 6
Vyrobíme jednoduchá krmítka, připravujeme dárečky na vánoční strom pro zvířátka	1, 6
Spolu s myslivcem dáváme krmení do krmelců	1, 4, 5

Chodíme ven každý den (Člověk a jeho zdraví) – Otušilci

Cvičíme uvolňovací cviky, relaxujeme při hudbě	1, 6
Při pobytu venku hrajeme pohybové hry, cvičíme, zpíváme	6

Chodíme ven každý den (Člověk a jeho zdraví) – Zimní radovánky - platí pro celou zimu

Soutěžíme, kdo nejrychleji postaví sněhuláka	6
Závodíme v hodu sněhovou koulí na cíl, do dálky apod., sáňkujeme	6
Kreslíme do sněhu, do sněhové plochy vyšlapáváme jednoduché obrázky (individuálně, skupinově)	6

Leden

Náš domov (Místo, kde žijeme) – Náš dům

Popisujeme domy (byty), v nichž bydlíme, a jejich zařízení	2, 3, 4
--	---------

Naše obec, naše město (Místo, kde žijeme) – Naši pomocníci

Besedujeme na téma Ten dělá to a ten zas tohle, zajímáme se služby v místě bydliště (Opravna, restaurace, kadeřnictví apod.)	2, 4
Nakupujeme a prodáváme – hra na prodáváče a kupující, vyrábíme si chybějící zboží, papírové peníze, vyhodnocujeme nejšikovnějšího prodáváče	2, 3, 4
Nakupujeme fiktivně dárky nebo věci potřebné na výlet apod.	1, 3

Za humny (Místo, kde žijeme) – Cestovní abeceda

Soutěžíme, kdo zná více slov od určitých písmen (jméno města, hradu, rostliny, zvířete ..), zajímáme se o vlajky států, některé kreslíme, EU	1, 2
--	------

Kamarádi (Lidé kolem nás) – Učíme se toleranci a pořádku

Kriticky hodnotíme naši třídu a společně se domluvíme, čím můžeme zlepšit její vzhled	2, 6
Hrajeme si na „malého pomocníka“ – hledáme, kde mohou žáci našeho věku pomáhat, besedujeme o tom, proč máme/nemáme kladný vztah ke spolužákům, k dospělým, ke společenským hodnotám apod.)	2, 4, 6
Přemýšlíme o vandalismu, opravujeme poškozené hry, uklízíme si školní tašky, věnujeme se sebeobslužné práci	2, 5, 6

Jak se správně chovat (Lidé kolem nás) – V restauraci a u stolu

Seznamujeme se s pravidly slušného chování ve veřejných prostorách	1, 3, 5
Cvičíme se ve správném stolování	3, 4
Zdobíme slavnostní stůl (skládáme ubrusky, aranžujeme ovoce, sladkosti ...)	1, 2, 3, 6
Soutěžíme (v družstvech) v prostírání a v chování u stolu	1, 3
Připravíme se slavnostní tabuli a zahrajeme si na královskou hostinu	1, 3, 5

Jak se správně chovat (Lidé kolem nás) – Co jsme viděli a slyšeli ve sdělovacích prostředcích- průběžně celý rok

Povídáme si o pořadech v televizi, v rozhlase, doporučujeme si vhodné pořady, argumentujeme, proč se nám líbí	3, 6
Vybíráme známé filmy a snažíme se domyslet, jak jinak mohl jejich děj pokračovat, uvažujeme o různých variantách, hrajeme si na scenáristy	3, 4

Náš denní režim (Lidé a čas) – Náš kalendář

Opakovaně si připomínáme, co se nám líbilo v přírodě, kreslíme obrázky s těmito motivy apod.	1, 6
--	------

Jak se mění věci, budovy, obec (Lidé a čas) – Co nám říkají staré předměty

Zjišťujeme, zda někteří příbuzní nevlastní sbírku zajímavých předmětů, vyprávíme si o různých druzích sbírek	3, 6
Ukazujeme si na sbírce známek, mincí, starých pohlednic, nálepek apod., jak se vyvíjely, co znázorňují apod.	3, 6

Pečujeme o své zdraví (Člověk a jeho zdraví) – Náš zdravý jídelníček

Sestavujeme desatero zásad zdravé výživy	1, 2
Kreslíme ovoce a zeleninu	1, 3, 6
Sestavujeme zdravý týdenní jídelníček a doplňujeme ho kreslenými i vystřiženými obrázky	3, 4
Vystřihujeme obrázky různých jídel (z časopisů a letáků) a třídíme je na zdravá a méně zdravá, případně tvoříme koláže	1, 2, 3, 6
Soutěžíme ve smyslovém poznávání (čich, chuť, hmat) zeleniny, ovoce, koření a dalších potravin	1, 3
Těšíme se na ovocné odpoledne. Přípravujeme ovocné poháry (s pomocí rodičů nakoupíme ovoce a přichystáme ho v různých úpravách – budeme dbát také na zásady správného stolování a po svačině vše uklidíme)	4, 6

Pečujeme o své zdraví, co nám prospívá, co škodí (Člověk a jeho zdraví) – Pečujeme o svůj vzhled

Snažíme se každý den procvičovat své tělo	6
Soutěžíme ve znalostech základních hygienických návyků a v dovednostech při péči o náš zevnějšek	2, 3
Při péči o vzhled a čistotu nás zajímá, které jednoduché kosmetické přípravky můžeme doma používat	1, 2, 3

Únor

Naše obec, naše město (Místo, kde žijeme) – Na poště

Posíláme dopisy, hrajeme si na doručovatele, při exkurzi zjišťujeme, co všechno musí umět pracovníci pošty	1, 2
Píšeme pohledy s adresou, kupujeme známky	2, 4

Naše obec, naše město (Místo, kde žijeme) – Cesta do knihovny

Povídáme si o naší nejoblíbenější knize, o ilustracích, které ji doplňují	3, 5
Diskutujeme o hrdinech, o nichž rádi čteme, seznamujeme ostatní s naší domácí knihovničkou. Přípravujeme čtenářskou anketu	1, 3, 6
Čteme si pověsti a příběhy z našeho regionu, celý rok si společně čteme	1, 6
Vyrábíme obal na knihu a obalujeme ji. Tvoříme záložku do knihy	1, 6
Hrajeme loutkové divadlo	1, 3, 6

Za humny (Místo, kde žijeme) – Jsem Čech, vím, kde žiji

Odpovídáme v anketě (kde bych chtěl žít a proč, kam bych se chtěl podívat...)	1, 5
---	------

Tradice našeho města, obce (Místo, kde žijeme) – Masopust

Vyprávíme si, co jsou masopustní zvyky	1, 3, 4
Vyrábíme si masky	1, 2, 6
Zúčastníme se školního karnevalu	1, 2, 6
Vyzdobíme družinu nejlepšími maskami	3, 4, 5

Rodina (Lidé kolem nás) – Co vyprávěly peníze

Besedujeme o tom, co je to plýtvání (jídlem, penězi, energií) ptáme se, jak můžeme šetřit (peníze....)	4, 5
Na vycházce si všímáme cen výrobků (co bychom mohli koupit za 10, 20 nebo 50 korun, srovnáváme ceny potravin a dalšího zboží)	2, 4, 5
Vyrábíme (kreslíme, vystřihujeme) si „své“ peníze (s motivy oblíbených zvířat, květin apod.)	2, 6
Hrajeme si na prodávající a kupující (využíváme kouzelná slovíčka „prosím“, „děkuji“, zkoušíme reklamovat výrobek)	1, 3, 6

Kamarádi (Lidé kolem nás) – Mí kamarádi

Hrajeme si na malíře a malujeme kamaráda	1, 3, 4
Z vystříhaných namalovaných podobizen vytváříme skupinový portrét naší družiny	3, 6

Svátky a oslavy (Lidé kolem nás) – Náš karneval

Naučíme se taneček na karnevalovou slavnost	1, 6
Bavíme se na karnevalu	6
Vymýšlíme program, kterým bychom se chtěli bavit	1, 6
Kreslíme, co se nám na karnevalu líbilo	3, 4

Jak se správně chovat (Lidé kolem nás) – Jdeme na výstavu

Připomínáme si, jak se na výstavách chovat (vnímáme rozdíly mezi návštěvou galerie, na výstavě chovatelů a pěstitelů, vánoční výstavě, výstavě knih apod.)	3, 5, 6
Chodíme na dostupné výstavy	3, 6

Jak se mění věci, budovy, obec (Lidé a čas) – Malý pomocník

Besedujeme o domácnosti dříve a dnes (vybavení, nábytek, doplňky, spotřebiče)	1, 3
Vyprávíme si, jak nám technika pomáhá / škodí ve volném čase	2, 4, 5, 6

Jak se mění věci, budovy, obec (Lidé a čas) – Jak se bydlelo

Pokusíme se namalovat oprýskané šedivé město a potom totéž jako opravené a barevné	2, 5
Pátráme, jak se žilo na hradech a na zámcích – společně kreslíme, vystřihujeme, sestavujeme a lepíme. Nejprve hrady a okolí, pak postavy (rytíře, dámy, koně apod.) Postavy vystřiháme z papíru a z nalepeného textilu nebo papíru jim vytvoříme šaty	1, 2, 3, 6

Příroda okolo nás – rostliny, živočichové (Rozmanitosti přírody) – Můj miláček, naši kamarádi-zvířata

Vyprávíme si o domácích zvířatech a na základě vlastních zkušeností si vysvětlujeme, jakou péči vyžadují	1, 6
Kreslíme domácí mazlíčky a práce vystavíme	2, 4, 6

Chráníme si své životní prostředí (Rozmanitosti přírody) – Hrnečku vař

Poznáváme lesní plody, které si v létě utrhneme, pátráme, které jsou jedovaté	1, 2
Vyprávíme si nebezpečí ohně ve volné přírodě	1, 6
Uvaříme si jednoduchý pokrm	1, 3, 6

Pečujeme o své zdraví, co nám prospívá – co škodí (Člověk a jeho zdraví)- Jídlo – všední součást dne

Hrajeme si na rodiče a na příkladech běžných jídel připomínáme zásady správné výživy, které by děti měly dodržovat. Zjišťujeme, které životně důležité látky tyto pokrmy obsahují	1, 2, 3, 4, 5
Vytvoříme si top jídelníček na celý týden a zamyslíme se, zda máme raději jídla méně zdravá či naopak	1, 2, 4

Pečujeme o své zdraví, co nám prospívá – co škodí (Člověk a jeho zdraví) – Úsměv nám sluší

Povídáme si o péči o náš chrup	1, 2, 3
Procvičujeme si techniku řádného čištění zubů	1, 2

Pečujeme o své zdraví, co nám prospívá – co škodí (Člověk a jeho zdraví) – Chci být fit

Besedujeme o návykových látkách, s nimiž se můžeme setkat. Odhalujeme další nebezpečí, která nás mohou ohrozit (injekční jehly na pískovišti, neznámé nápoje, bonbony apod.)	1, 2, 3, 4, 6
Vyzkoušíme si při modelových situacích řešit situaci, kdy nám cizí člověk nabízí sladkost apod.	1, 2, 3, 4, 6

Březen

Naše obec, naše město (Místo, kde žijeme) – Ochránci pořádku

Besedujeme o práci příslušníků policie a o porušování zákona (alkohol, drogy, krádeže apod.), ptáme se, jak takovému trestnému jednání předcházet	1, 4
Nakreslíme příslušníky policie při jejich práci	4, 6

Naše obec, naše město (Místo, kde žijeme) – Ztráty a nálezy

Představujeme si, jak bychom se zachovali, kdybychom se ztratili – přehráváme si scénky	1, 2, 3
Zamýšlíme se, co bychom učinili, kdybychom našli malého kamaráda, který se ztratil	2, 3, 5
Předcházíme nepříjemné situaci, že bychom zabloudili nebo se ztratili – na vycházce hledáme orientační body a jdeme podle nich	5, 6
Hrajeme si na Ztráty a nálezy (našli/ztratili jsme peněženku, doklady, klíče atd.)	1, 3, 5

Tradice našeho města, obce (Místo, kde žijeme) – Vítáme jaro

Besedujeme o lidových tradicích a zvycích týkajících se jara, čteme úryvky z knížek, v nichž se o nich vypráví	1, 2, 6
Vyrábíme tradiční předměty z proutí, slámy, odstřížků látek, z papíru...	1, 2, 6
Zpíváme písně o jaru a zúčastníme se vystoupení u zahrádkářů	1, 3, 6

Rodina (Lidé kolem nás) – Nezapomínáme na naše sestřenice, bratrance, strýce, tety

Povídáme si o naší širší rodině	3, 4
Jak se nazývají příbuzní naší rodiny (kdo je bratranec, sestřenice, švagr, strýc)	3, 4, 6
Pokoušíme se sestavit rodokmen naší rodiny	2, 3, 4

Kamarádi (Lidé kolem nás) – Tichá pošta

Každý z nás napíše, co se na kamarádech líbí (papír přehneme formou harmoniky a podáme dál), nakonec vše přečteme	3, 4
Učíme se na výkonech a chování každého spolužáka najít něco pěkného, za co ho pochválíme (na každém spolužákovi něco oceníme, něčím je zajímavý)	1-6

Svátky a oslavy (Lidé kolem nás) – Den učitelů a ostatních pedagogů

Pátráme, kdo byl J. A. Komenský, proč slavíme svátek	1, 2, 3
Vyrobíme drobný dáreček pro učitele	1, 6

Jak se správně chovat (Lidé kolem nás) – Cestou necestou

Na příkladech si připomínáme vhodné a nevhodné chování v dopravních prostředcích, na silnicích, hovoříme o následcích dopravní nekázně	1, 2, 3, 4, 5
Hrajeme scénky na téma - Jak se máme /nemáme chovat při cestě autobusem, tramvají atd., Jak kde nahlásíme ztrátu např. tašky apod.	1, 2, 3, 4, 5
Na vycházkách zdokonalujeme a procvičujeme chování na chodníku, silnici, na přechodech, při nákupech, v dopravních prostředcích	1- 6

Náš denní režim (Lidé a čas) – Co vše stihneme během dne

Kreslíme, co nás nejvíce baví, co nás baví méně, čemu věnujeme nejvíce času, co musíme dělat každodenně. Nad kresbami besedujeme	1, 5, 6
Soutěžíme ve správném odhadu doby strávené ve frontě na oběd (či jiné neproduktivní činnosti), hledáme racionální řešení	1, 2, 6
Hrajeme hru Odhad času	2, 4, 6

Jak se mění věci, budovy, obec (Lidé a čas) – Řemeslná výroba u nás

Zkoušíme zhotovit některý z řemeslných výrobků s využitím různých technik, (drobné výšivky, jednoduché výrobky, kraslice s tradičními ornamenty)	1, 5, 6
--	---------

Příroda okolo nás – rostliny, živočichové (Rozmanitost přírody) – S hlavou v oblacích (platí i pro duben)

Při vycházkách i na zahradě pozorujeme život na stromech	1, 2, 3
Kreslíme, modelujeme ptačí hnízdo s mláďaty	1, 2, 6
Vyrábíme krmítka pro drobné ptáky	1, 2, 4
Krmíme ptáčky v zimě, víme, co jim chutná/škodí	3, 5, 6

Příroda okolo nás – rostliny, živočichové (Rozmanitost přírody) – Jak se budí semínko

Pozorujeme klíčení semínek	2, 6
Kreslíme na proužky papíru „film“ na téma Jak rostou naše sazeničky	1, 2, 6
Čteme ukázkou z příběhu - Jak Křemílek a Vochomůrka zasadili semínko. Vymyslíme si zaklínadlo, kterým se semínko budí.	2, 3, 4, 6

Příroda okolo nás – rostliny, živočichové (Rozmanitost přírody) – Portrét zvířete, zvířata a jejich mláďata

Získáváme informace z knih o životě zvířat v ZOO	1, 3, 6
Na vycházkách do polí a lesů, k rybníku apod. poznáváme, kteří živočichové žijí volně v našem okolí	1, 3, 4
Na vycházce pozorujeme zvířata a jejich stopy, ze stop zkoušíme vytvářet odlitky	1, 2, 3
Kreslíme a malujeme své oblíbené zvíře, hovoříme o něm	1, 6

Příroda okolo nás – rostliny, živočichové (Rozmanitost přírody) – Roční období – jaro

Na vycházce pozorujeme jarní práce na poli a zahradě	1, 3
Kreslíme první jarní květiny	1, 6
Kreslíme mláďata domácích zvířat	1, 6

Příroda okolo nás – rostliny, živočichové (Rozmanitost přírody) – Malý botanik

Prohlížíme si rostliny a povídáme si o nich (co potřebují k životu, jak se o ně správně starat, jaké druhy můžeme pěstovat)	1, 3, 4, 5
Navštívíme lékárnu, besedujeme o sběru léčivých rostlin, výrobě léků, čajů z bylinek apod.	1, 3, 4

Pečujeme o své zdraví, co nám prospívá, co škodí (Člověk a jeho zdraví) – Chci být zdravý

Čteme si o dětských nemocech a jejich léčení, zajímáme se o zdravotní prevenci	1, 6
Vyprávíme si o režimu dne při léčení doma na lůžku	1, 3
Učíme se ošetřovat jednoduché zranění	1, 2
Povídáme si o tom, jak pečovat o své zdraví, zacházet s léky (při nesprávném užívání nám mohou škodit)	1, 2, 3

Pečujeme o své zdraví, co nám prospívá, co škodí (Člověk a jeho zdraví) – Už vím jak – den bez úrazu

Ptáme se, co nám může uškodit (neznámá zvířata, lidé apod.)	1, 3, 5
Na vycházce si uvědomujeme možná nebezpečí a zjišťujeme, jak jim předcházet	1, 2, 6
Vyprávíme, co se nám nebezpečného přihodilo, jak jsme situaci zvládli	3, 5
Učíme se telefonovat – oznámíme úraz, přivoláme pomoc, „hovoříme“ s dětským krizovým centrem, linkou důvěry (vytváříme modelové situace)	1, 4

Chodíme ven každý den (Člověk a jeho zdraví) – Míčové hry – platí do konce roku

Opakujeme si pravidla míčových her a cvičíme se v jejich dodržování	6
Nacvičujeme vybíjenou i kopanou na hřišti a v tělocvičně	6

Duben

Škola (Místo, kde žijeme) – Cesta do školy

Na hřišti si zahrajeme na policisty, chodce, cyklisty	2, 3, 5
---	---------

Škola (Místo, kde žijeme) – Čím jezdíme a čím můžeme jezdit

Hrajeme si na přepravu vlakem, autobusem, tramvají, jsme v roli cestujícího dítěte, dospělého, revizora apod.	1, 2, 5
---	---------

Škola (Místo, kde žijeme) – Chodec, cyklista

Odhaluje nástrahy na cestách pro chodce a cyklisty, (podchody, nadchody, cesta po silnici v místě, kde chybí chodník apod.)	3, 4, 5
Upevňujeme si znalosti pravidel o bezpečnosti	2, 3, 4
Zjišťujeme, co nesmí chybět na našem kole	1, 6
Soutěžíme ve znalostech z dopravní výchovy	1, 2, 6

Naše obec, naše město (Místo, kde žijeme) – Jsme básníky, zpěváky a novináři

Povídáme si jak se dělají noviny, jak se tisknou, jak se dostávají ke čtenáři	1, 3, 4
Připravíme jednoduchý kvíz o naší obci (historie, současnost, přír. zajím.)	1, 2, 3

Kamarádi (Lidé kolem nás) – Všude žijí lidé

Čteme si pohádky z různých světadílů, ilustrujeme pohádkové příběhy z dalekých krajů	3, 6
Povídáme si o národních jídlech typických pro určité země, určujeme, odkud k nám asi bylo dovezeno exotické ovoce	1, 2, 6
Naučíme se hru dětí z jiných kontinentů	1, 4, 5, 6
Vyrobíme indiánské čelenky, hrkadla, zvonkohry apod.	2, 5, 6

Svátky a oslavy (Lidé kolem nás) – Velikonoce

Čteme a povídáme si o národních a místních zvycích spojených s jarem	1, 3
Malujeme a zdobíme kraslice	1, 6

Zdobíme třídu a okna symboly Velikonoc (kreslíme, vystřihujeme)	5, 6
Vyrábíme pomlázky	2, 6
Učíme se koledy a zazpíváme či zarecituje je na pomlázce	3, 6

Jak se správně chovat (Lidé kolem nás) – Co jsme viděli a slyšeli ve sdělovacích prostředcích

Povídáme si o pořadech v televizi, rozhlase, doporučujeme si vhodné pořady, argumentujeme, proč se nám líbí	3, 6
Vybíráme známé filmy a snažíme se domyslet, jak jinak mohl jejich děj pokračovat, uvažujeme o různých variantách, hrajeme si na scénáristy	3, 4
Porovnáváme realitu (naše zkušenosti) s některými filmovými příběhy	2, 3, 5

Náš denní režim (Lidé a čas) – Přesnost je zdvořilostí králů

Vyprávíme si příhody, v nichž měl význam čas (téma Co znamená přijít včas/pozdě)	1, 3
Besedujeme o nebezpečí spěchu, který často přinese zbytečná zranění	5, 6

Jak se mění věci, budovy, obec (Lidé a čas) – Lidé a minulost

Čteme české pohádky, říkadla, básničky, hádanky, jazykolamy. Vyprávíme si, odpovídáme na otázky týkající se života v minulosti, ilustrujeme pohádky, hrajeme scénky z pohádek	1, 2, 3, 4, 6
Učíme se a zpíváme lidové písně (využíváme Alšových a Mánesových obrázků), učíme se je interpretovat s jednoduchým pohybovým doprovodem i poslouchat	1, 2, 6

Příroda okolo nás – rostliny, živočichové (Rozmanitosti přírody) – Ptačí tajemství

Sledujeme, kdy k nám přilétají různé druhy tažných ptáků, zjišťujeme, kdy a kam odlétají	1, 2, 3
Prohlédneme si atlas ptáků, rozeznáváme domácí a cizokrajné ptáky	1, 6

Příroda okolo nás – rostliny, živočichové (Rozmanitosti přírody) – Práva zvířat

V dubnu - Měsíci ptactva, přemýšlíme, co znamenají ptáci v našem životě a jak se o ně starat	1, 2, 5, 6
Při vycházce do lesa nasloucháme zvukům přírody, určujeme původce zvuků, tříbíme své smysly, pátráme po lesních produktech, které náš živí	1, 6

Příroda okolo nás – rostliny, živočichové (Rozmanitosti přírody) – Za dobrodružstvím přírody

Soutěžíme v poznávání zvířat podle siluet	1, 2, 3
Ve skupinách doplňujeme názvy k siluetám vymyšlených zvířat	1, 2, 3
Napodobujeme hlasy zvířat (některé hlasy žáci předvádějí, jiné hádají, pak si role vymění)	2, 3, 4
Určujeme rostliny podle výrazné vůně a hmatu (česnek, křen, mateřídouška ..)	1, 3
Soutěžíme ve skládání rozstříhaných obrázků zvířat, rostlin (kdo je rychlejší, kdo sestaví nejnápaditější obrázky)	2, 4, 6
Na vycházce do přírody poznáváme plody stromů podle hmatu, zkoušíme, jak skáče žába, jak se plazí had apod.	3, 5, 6

Chráníme si své životní prostředí (Rozmanitosti přírody)- Den Země

Sbíráme náměty, co a jak by sedalo zlepšit v našem životním prostředí	2, 3, 4, 5
Při vycházkách do okolí školy a bydliště pozorujeme čistotu a úpravu okolí, působení výfukových plynů na stromy apod.	1, 3, 5
Pomáháme při úklidu svého bydliště, okolí školy a družiny	5, 6
Besedujeme, jak můžeme pomoci živé i neživé přírodě, uspořádáme soutěž	1, 2, 6
Třídíme odpad do kontejnerů	1, 5, 6

Chráníme si své životní prostředí (Rozmanitosti přírody) – Chraňme naše životní prostředí

Besedujeme o životě zvířat ve volné přírodě	3, 5
Při vycházce na pole, do lesa apod. sledujeme živočichy, rostliny, neživou přírodu. Navrhujeme, jak chránit přírodní prostředí v našem nejbližším okolí	1, 3, 5
Kreslíme květiny, živočichy a v atlasech zvířat a rostlin vyhledáváme nejdůležitější údaje o nich, kreslíme mapu chráněných a ohrožených živočichů a rostlin	2, 5

Pečujeme o své zdraví – co nám pomáhá, co škodí (Člověk a jeho zdraví) – Příroda léčí

Vyhledáváme léčivky v atlase rostlin a zjišťujeme, jaké mají účinky	1, 5
Sbíráme a sušíme nejznámější léčivky v našem okolí, vysvětlujeme si, k čemu slouží	1

Pečujeme o své zdraví – co nám pomáhá, co škodí Člověk a jeho zdraví) – Au! To bolí! Záchránci

Kontrolujeme podle seznamu, co vše má obsahovat příruční lékárnička	1, 2, 6
---	---------

Učíme se používat lékárníčku	1, 2, 4, 6
Učíme se zásadám první pomoci	1, 2, 3, 5
Přenášíme zraněného, poskytujeme první pomoc při zlomenině	1, 2
Soutěžíme v dalších úkolech, které bychom měli zvládat při první pomoci	1, 2, 3, 5

Květen

Naše obec, naše město (Místo, kde žijeme) – Objevitelé

Procházíme se večerní obcí a nocujeme ve školní družině	4, 6

Za humny (Místo, kde žijeme) – Cestou necestou

Zopakujeme si určování světových stran, používáme k tomu různé postupy	2, 6
--	------

Rodina (Lidé kolem nás) – Den Matek

Besedujeme o tom, co pro nás znamenají naše maminky, kreslíme, čím se doma zabývají, co pro nás dělají atd.	1, 3, 4
Vyrábíme pro radost maminkám	3, 4, 6
Připravíme si básničku, kterou jim předneseme při předávání dárečků	3, 6

Jak se správně chovat (Lidé kolem nás) – Návštěva divadla, koncertu

Čteme si o společenském chování při návštěvě divadla, koncertu atd.	1
Vybíráme, kreslíme vhodný oděv na kulturní představení	1, 4, 6
Soutěžíme v poznávání hudebních nástrojů podle tvaru a zvuku	1, 2
Hrajeme scénky s náměty - Přicházíme do divadla nebo na koncert, Opozдили jsme se, Kdy tleskat, Jak se chovat v divadle o přestávce atd.	1, 2
Malujeme hudební nástroje	1, 6

Jak se mění věci, budovy, obec (Lidé a čas) – Putování časem

Besedujeme o tom, jak se žilo dříve, čteme úryvky z knížek, které nám přibližují život v minulosti. Vypravujeme, co jsme se dozvěděli od prarodičů – s čím si hráli, jak trávili volný čas, když byli mladí	3, 5
Pořádáme výstavu výtvarných prací na téma Co se nám (doma nebo v obci) u nás líbí – a co bychom rádi změnili k lepšímu	1, 6

Jak se mění věci, budovy, obec (Lidé a čas) – Naše město dříve a dnes

Na vycházce sledujeme rozdíly mezi novostavbami v našem městě a starými domy	1, 3, 5
Hledáme stavby staré jako my, jako naši rodiče, jako prarodiče	1, 2, 5
Vymýšlíme si a vyrábíme domovní znamení, které by mohlo označovat náš dům	2, 5, 6

Příroda okolo nás – rostliny, živočichové (Rozmanitosti přírody) – Město v lese

Učíme se poznávat hmyz	1, 2
Čteme knihu Ferda Mravenec a kreslíme mravence a jiné brouky	1, 6
Na vycházkách pozorujeme mraveniště a brouky, učíme se je poznávat a pojmenovávat	1, 2
Učíme se chránit mraveniště	1, 2

Příroda okolo nás – rostliny, živočichové (Rozmanitost přírody) – Naše květiny

Učíme se pečovat o květiny, už víme, že každá rostlina chce jiné prostředí, jinou péči	1, 2, 6
Z květin si vytváříme hezké životní prostředí	1, 2, 6
Jdeme na exkurzi do zahradnictví, sledujeme práci zahradnic	1, 2, 6

Chráníme si své životní prostředí (Rozmanitosti přírody) –Obrazy přírody

Tvoříme výrobky z přírodních materiálů (lisování, tisk, listová koláž, zvířátka z přírodnin, frotáž apod.)	4, 6
--	------

Chráníme si své životní prostředí (Rozmanitosti přírody) – Udělej si sám

Lisujeme rostliny, které rostou na našich lukách, a tvoříme z nich herbáře	1, 6
Jednotlivé herbáře vystavíme	1, 3, 6

Pečujeme o své zdraví, co nám prospívá, co škodí (Člověk a jeho zdraví) – Poznáváme houby

Nakreslíme nejhezčí houbu, jedovaté a jedlé houby, pokrmy z hub	6
---	---

Pečujeme o své zdraví, co nám prospívá, co škodí (Člověk a jeho zdraví) – Co nás může ohrozit

Předvádíme, jak se máme chovat na ulici, v dopravních prostředcích apod., abychom se vyhnuli úrazu	1, 4
--	------

Projedeme se dopravním prostředkem a procvičíme bezpečnou orientaci v okolí	3, 4
Na modelových situacích zkusíme chování při snaze neznámého člověka navázat s námi kontakt, učíme se přivolat pomoc dospělého nebo policie	1, 3
Besedujeme o trestných činech vůči dětem ,učíme se požádat dospělého o pomoc pro sebe nebo pro kamaráda v mimořádných situacích	3, 4, 5
Poznáváme nebezpečné a jedovaté rostliny	1, 2, 6

Chodíme ven každý den (Člověk a jeho zdraví) – Sportovní odpoledne

Vymýšlíme celkový program a plánujeme, kde budou jednotlivá závodní stanoviště	2, 6
Hrajeme si na rozhodčí – jsme objektivní, víme, co je „fair play“	1, 2, 5
Výsledky soutěží společně vyhodnotíme	3, 5, 6

Červen

Naše obec, naše město (Místo, kde žijeme) – Obec, v níž žijeme

Kreslíme mapu místa, kam chodíme na procházku	2, 5, 6
Putujeme na určené místo podle vlastnoručně vyrobené mapky	2
Hrajeme si na průvodce naším městem, popisujeme a ukazujeme, kudy se hosté dostanou k městskému úřadu, poště, zdravotnickému zařízení nebo ke knihovně, apod.	1, 5

Rodina – (Lidé kolem nás) – Vizitka rodiny

Představujeme povolání našich rodičů, pantomimicky je předvádíme a kreslíme	3, 4
---	------

Svátky a oslavy (Lidé kolem nás) – Náš Den dětí

Povídáme si o významu Dne dětí. Uspořádáme si zábavný program	1, 2, 3
Soutěžíme a závodíme, tančíme při diskotéce	3, 4, 5, 6

Náš denní režim (Lidé a čas) – Co jsme dělali v našem volném čase

Před prázdninami si připravujeme plán všech aktivit, kterým se chceme věnovat v létě, popisujeme je a malujeme, sestavujeme kalendář apod. Po prázdninách porovnáváme naše plány s tím, co jsme skutečně dělali a prožili	1, 2, 6
---	---------

Jak se mění věci, budovy, obec (Lidé a čas) – Detektiv v šatníku

Shromáždíme staré věci denní potřeby, které používali naši rodiče a prarodiče, uspořádáme výstavku	3, 6
Nakreslíme modely fantastických klobouků	2, 6

Příroda okolo nás (Rozmanitosti přírody) – Záhady pod kameny

Hrajeme (pexesa, kvarteta) s náměty živočichů a rostlin	1, 2, 4
Při vycházce sledujeme život pod zvednutým kamenem	4, 5
Malujeme na oblázky, které jsme donesli z vycházek	2, 6

Počasí (Rozmanitosti přírody) – Hra na rosničky

Naučíme se předpovídat počasí podle známých jevů	1, 6
--	------

Voda (Rozmanitosti přírody) – Vodní hrátky

Besedujeme o vodě, jejích skupenstvích a o významu vody (s využitím obrázkového materiálu z dětských encyklopedií), šetříme vodou	1, 2
Podle své fantazie a na základě vlastních poznatků kreslíme koloběh vody v přírodě – využíváme koláže	1, 3, 6

Chráníme si své životní prostředí (Rozmanitosti přírody) – Cesta do pravěku

Kreslíme, modelujeme prehistorické zvíře podle své fantazie	1, 6
---	------

Chodíme ven každý den (Člověk a jeho zdraví) – Příroda – naše tělocvična

Při vycházkách překonáváme přírodní překážky pro naše hry využíváme přírodní prostředí	5, 6
Prohlubujeme si znalosti o živé i neživé přírodě	1, 4, 5, 6
Hrajeme hry propojující tělesnou zdatnost s rozvojem paměti a orientace v přírodě	6

Při sestavování tematického plánu na každý školní rok vycházejí paní vychovatelky z aktuální situace a potřeb žáků.

Další činnost družiny:

- družina se aktivně podílí na akcích školy
- zahájujeme školní rok a vítáme prvňáky v ŠD
- skládání hlavolamu
- vánoční besídka, zpěv koled
- barevné dny
- družinový Slaviček
- beseda s myslivcem
- mistr Pexesa
- Člověče, nezlob se – velký turnaj
- skáču dobře – švihadlo, lano
- diskotéka na rozloučenou před prázdninami
- družinový komix
- družinová olympiáda

Spolupráce s dalšími subjekty

- Základní umělecká škola Heleny Salichové v Polance nad Odrou
- Český svaz chovatelů
- Český svaz zahrádkářů
- Knihovna
- Sbor dobrovolných hasičů
- Sdružení rodičů

Evaluační plán

Evaluační plán obsahuje hodnotící kritéria, určuje četnost hodnocení a navrhuje, kdy na základě podrobné analýzy provedeme v ŠVP případné změny. Vnitřní evaluace činnosti školní družiny spočívá v průběžném sebehodnocení práce vychovatelek. Vnější hodnocení provádí vedení školy, zřizovatel a Česká školní inspekce. Cennou zpětnou vazbou jsou ohlasy rodičů i názory žáků. Při evaluaci bereme v úvahu i možná rizika ohrožující činnosti družiny.

HODNOTÍCÍ LIST

Podtéma: _____

Co děti nejvíce
zaujalo: _____

Co se povedlo, co ne a
proč: _____

Závěry pro další činnosti:

SWOT analýza

<p>silné</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Materiální vybavení ➤ Využití celého areálu školy ➤ Rodinný typ školy s malým počtem pedagogických pracovníků ➤ Dobrá znalost osobností žáků ➤ Spolupráce se Sdružením rodičů a Školskou radou 	<p>slabé</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Malý prostor pro ŠD ➤ Časté odchody dětí do kroužků a ZUŠ ➤ Dojíždění do města / kino, bazén, výstavy / ➤ Jedno oddělení je umístěno ve třídě
<p>příležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Dobrá tradice školní družiny ➤ Spolupráce všech součástí školy ➤ Dobrá spolupráce s rodiči ➤ Prezentace na veřejnosti 	<p>hrozby</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Nevyhovující koordinace volnočasových aktivit ze strany ZUŠ ➤ Nekázeň a agresivita některých žáků